

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě, složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Jana Vyklického a JUDr. Petra Průchy, v právní věci žalobce: **JUDr. E. F.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského náměstí 125, Pardubice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 2. 2013, č. j. KrÚ 6271/2013/ODSH/8, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 10. 9. 2013, č. j. 52 A 11/2013 – 41,

t a k t o :

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Magistrátu města Pardubic (dále „správní orgán I. stupně“) ze dne 6. 11. 2012, č. j. OSA/P-708/12-D/128 byl žalobce (dále „stěžovatel“) uznán vinným z přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 5 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustil tím, že dne 25. 4. 2012 v čase okolo 09:30 hod. v Pardubicích na křižovatce ulic Jahnova a Karla IV., jejíž provoz byl řízen příslušníkem Policie ČR, jako řidič motorového osobního vozidla tov. značky Citroën C5, registrační značky (SPZ) X, ve směru jízdy od nám. Republiky nezastavil na pokyn „STŮJ!“ daný policistou před hranicí křižovatky a vjel do křižovatky ulic Jahnova a Karla IV., čímž porušil ustanovení § 4 písm. b) a ust. § 75 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, neboť nezastavil vozidlo na pokyn „STŮJ!“ daný při řízení nebo usměrňování provozu na pozemních komunikacích osobou k tomu oprávněnou podle § 69 zákona o silničním provozu. Za tento přestupek mu byla správním

orgánem I. stupně uložena pokuta ve výši 3.000 Kč a povinnost nahradit paušální částku nákladů řízení ve výši 1.000 Kč. Rozhodnutím žalovaného bylo odvolání stěžovatele proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně zamítnuto a rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo potvrzeno.

Rozhodnutí žalovaného napadl stěžovatel žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích (dále „krajský soud“). Krajský soud rozsudkem napadeným nyní kasační stížností žalobu stěžovatele zamítl a o nákladech řízení rozhodl tak, že žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému se toto právo nepřiznává. Krajský soud se nejprve zabýval žalobním bodem, v němž stěžovatel namítal nezákonnost rozhodnutí o námitce podjatosti úředních osob ve správním řízení. Stěžovatel namítal podjatost L. St. (oprávněná úřední osoba správního orgánu I. stupně), jeho nadřízeného Mgr. P. Kr. a tajemníka Magistrátu města Pardubic. Námitku podjatosti L. St. odůvodnil stěžovatel tak, že si nezachoval nadhled kvůli stížnosti podle zákona č. 106/1999 Sb., chová ke stěžovateli zřetelný nepřátelský poměr, neboť jej viní ze zneužití práva, zkresluje výpovědi svědků, uvádí nepravdivé skutečnosti, předvolaným svědkům (policistům) klade kapciózní otázky. Námitku podjatosti Mgr. P. Kr. a tajemníka Magistrátu města Pardubic odůvodnil stěžovatel tak, že důkazem proti stěžovateli je záznam z kamerového systému města Pardubice, které má úzký vztah s přestupkovým orgánem města Pardubice. Námitky stěžovatele směřovaly proti zákonnosti provozování tohoto kamerového systému, jehož vlastníkem je město Pardubice a dotýkají se majetkové sféry zaměstnavatele úřední osoby, která přestupek projednává.

Námitka podjatosti vůči L. St. byla shledána nedůvodnou usnesením Magistrátu města Pardubic ze dne 12. 12. 2012 a v tomtéž usnesení bylo poznamenáno, že k námitkám podjatosti Mgr. P. Kr. a tajemníka magistrátu nebude přihlíženo, neboť stěžovatel tyto námitky podjatosti neuplatnil bez zbytečného odkladu. O tom, že důkazem ve správním řízení je záznam z kamerového systému městské policie stěžovatel ví od 8. 6. 2012, kdy mu byl do vlastních rukou doručen příkaz, přičemž námitka podjatosti byla podána k poštovní přepravě 27. 11. 2012 (po více než pěti měsících).

Proti tomuto usnesení podal stěžovatel odvolání obsahující vedle věcné argumentace návrh na výslech svědka J. R. F. z Nového Zélandu, který měl údajně vůči L. St. osobní vztah. Jako listinný důkaz byl k odvolání přiložen výpis z e-mailové komunikace mezi navrženým svědkem a G. H. F. obsahující nejednoznačné sdělení, že L. St. údajně vystupuje na „gay seznamce“ a účastnil se „gay gang-bang swingers“ v Praze. Na základě tohoto podání stěžovatele oznámil L. St. svou podjatost vůči stěžovateli svému nadřízenému Mgr. Petru Karmářovi. Zároveň uvedl, že důvod podjatosti nastal po seznámení se s uvedeným podáním stěžovatele dne 7. 1. 2012. Žalovaný rozhodnutím ze dne 29. 1. 2013 usnesení Magistrátu města Pardubic ze dne 12. 12. 2012, týkající se námitky podjatosti, zrušil a řízení zastavil.

Krajský soud se neztotožnil s žalobní námitkou stěžovatele, která směřovala zejména k tomu, že oprávněná úřední osoba nemůže být podjata od určitého časového okamžiku. Podle názoru krajského soudu je třeba přihlídnout k povaze okolností zakládajících vyloučení úředníka. V projednávané věci tyto okolnosti nemohly působit zpětně, neboť byly založeny až teprve urážlivým podáním, resp. přílohou k odvolání stěžovatele proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně o námitce podjatosti L. St.

pokračování

Nemohly tak mít zpětně účinek na postup úředníka v projednávané věci. Krajský soud nadto doplnil, že původní stěžovatelova námitka podjatosti se týkala postupu oprávněné úřední osoby při rozhodovací činnosti. Nesouhlasil-li stěžovatel s tímto postupem, mohl využít opravných prostředků.

Krajský soud nepovažoval za důvodnou ani žalobní námitku stěžovatele směřující proti způsobu, jakým bylo rozhodnuto o námitce podjatosti Mgr. P. Kr. a tajemníka Magistrátu města Pardubic. Krajský soud konstatoval, že správní orgán postupoval správně, nevydal-li o těchto námitkách podjatosti rozhodnutí, ale pouze v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že se k těmto námitkám nepřihlíží pro jejich opožděnost. Na věc nelze aplikovat závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2013, č. j. 5 As 43/2011 – 185, neboť v tam řešeném případě byla námitka podjatosti uplatněna včas.

Krajský soud neshledal důvodnými ani stěžovatelovy námitky proti způsobu zjištění skutkového stavu ve správním řízení. Soud uvedl, že správní orgán I. stupně provedl při jednání důkazy videozáznamem, fotografiemi obsaženými v oznámení o přestupku a výslechy zasahujících policistů. Svědectví stěžovatelem navržených osob bylo správními orgány shledáno jako nadbytečné. S tímto závěrem se krajský soud ztotožnil, neboť v námitkách stěžovatele nenalezl žádný důvod k pochybnostem o dodržení zásady materiální pravdy. Stěžovatel navíc ani neuvedl, jak by mohli jím navržení svědci, kteří nebyli v době spáchání přestupku na místě jeho spáchání, vyvrátit skutková zjištění správního orgánu. Krajský soud zdůraznil, že správní orgán není vázán jakýmkoliv návrhem účastníka řízení na provedení důkazů. Provedení důkazů může správní orgán odmítnout zejména tehdy, pokud o skutkovém stavu neexistují žádné důvodné pochybnosti a případné další dokazování by již bylo nadbytečné. Tak tomu bylo i v projednávané věci. K námitce stěžovatele, že postup policistů byl šetřen kontrolními orgány, krajský soud uvedl, že by muselo být prokázáno, že nesprávný postup policie by přímo mohl vyvrátit skutkové závěry správních orgánů svědčící o přestupkovém jednání stěžovatele. Stěžovatel přitom taková tvrzení neuvedl ani ve správním řízení ani v řízení před soudem, proto soud považuje jeho námitku za účelovou.

Stěžovatel dále brojil proti tomu, že správní orgán I. stupně odmítl akceptovat jeho volbu konkrétního zmocněnce. Krajský soud poukázal na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2011, č. j. 1 As 7/2011 – 81, a zdůraznil, že správní orgán musí zásadně respektovat právo účastníka řízení na zastoupení a jedině pokud bude spolehlivě doloženo, že v konkrétním případě došlo ke zneužití práva na zastoupení, nemusí být takovému zastoupení přiznány účinky. Uvedenému postupu musí předcházet aktivita správního orgánu směřující ke zjištění, že právo na zastoupení bylo v individuálním případě skutečně zneužito a že účastník *de facto* nemá v úmyslu být zastoupen a zvolením zástupce sleduje jiné cíle (oddálit konec řízení, dosáhnout uplynutí prekluzivní lhůty). Volba zástupce ze vzdálené země, pokud působí nebo bude působit komunikační problémy mezi zástupcem a správním orgánem, vyvolává pochybnosti o skutečném účelu zastoupení.

V projednávané věci ze správního spisu krajský soud zjistil, že stěžovatel nejprve udělil plnou moc k zastupování ve správním řízení G. H. F. s uvedením novozélandské adresy. Tento zmocněnec učinil ve věci několik úkonů [návrh na provedení důkazu a vyslechnutí dalších svědků, návrh na přerušování řízení kvůli prověřování postupu policistů, stížnost podle zákona č. 106/1999 Sb. a stížnost na postup úřední osoby podle § 175

zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“)]. Zásilka obsahující tato podání zmocněnce byla podána na poště v Praze a u odesílatele byla uvedena pražská adresa. Správní orgán I. stupně se pokusil doručit zmocněnci stěžovatele na novozélandskou adresu i na adresu pražskou uvedenou na obálce, v níž zmocněnec zaslal předchozí podání správnímu orgánu. Správní orgán I. stupně po neúspěšném pokusu o doručení ustanovil zmocněnci stěžovatele opatrovníka. Správní orgán I. stupně pak nařídil ve věci ústní jednání na 10. 10. 2012, přičemž obeslal všechny stěžovatelem uvedené svědky a předvolal jako svědky zasahující policisty. Dne 9. 10. 2012 obdržel správní orgán I. stupně podání stěžovatele, v němž stěžovatel sděloval, že od 26. 9. 2012 je na pracovní cestě v zahraničí a jako termín ústního jednání navrhl kterýkoliv den po 1. 1. 2013. Stěžovatel v tomto podání současně ukončil zastupování původním zmocněncem a zvolil si nového zmocněnce J. R. F. a sdělil jeho rovněž novozélandskou adresu. Správní orgán I. stupně zjistil, že uvedená adresa odpovídá velké administrativní budově, kde sídlí 17 společností. Správní orgán I. stupně zastoupení tímto druhým zmocněncem neuznal a zdůvodnil to zkušenostmi s předchozím zástupcem stěžovatele naznačujícími, že stěžovatel své právo zneužívá. Předchozímu zástupci stěžovatele se nepodařilo doručit na pražskou adresu ani na novozélandskou adresu (novozélandská pošta přitom vyznačila jako důvod vrácení nedostatečnou adresu). Stěžovatel ani jeho zástupce po celou dobu nesdělili správnímu orgánu jiné kontaktní adresy a nevyužili ani možnosti uvést elektronickou adresu pro doručování (což správní řád umožňuje). Stěžovatel v žalobě tento závěr správního orgánu nezpochybnil, proto soud konstatoval ve shodě se správním orgánem, že zmocněnec se správním orgánem nespolupracoval. Soud se též ztotožnil s pochybnostmi správního orgánu I. stupně o postupu stěžovatele, který si nejprve zvolil zmocněnce z Nového Zélandu a nechal správní orgán doručovat bezúspěšně tomuto zmocněnci písemnosti a poté (údajně v zájmu ekonomie řízení a zabránění průtahům v řízení) toto zastoupení nahradil jiným zmocněncem taktéž z Nového Zélandu. Krajský soud zdůraznil, že pokud chtěl stěžovatel skutečně zabránit průtahům v řízení, měl předně zajistit řádné přebírání písemností jím zvoleným zástupcem. Správní orgán I. stupně také v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že podoba adresy druhého zmocněnce stěžovatele byla tvořena stejným způsobem jako adresa předchozího zmocněnce, u které pošta vracela zásilky z důvodů nedostatečné adresy. Z toho správní orgán I. stupně dovodil, že pokus o doručování na tuto adresu by byl opět neúspěšný, neboť jako v případě adresy předchozího zmocněnce se jedná o administrativní budovu se sídlem mnoha firem a i v tomto předchozím případě se zásilka vracela jako nedoručená z důvodu nedostatečné adresy. Tento závěr správního orgánu I. stupně podle názoru krajského soudu stěžovatel v žalobě nijak nezpochybnil.

Správní orgán dále zdůraznil, že nemohl automaticky akceptovat volbu druhého zmocněnce stěžovatele za situace, kdy se první zmocněnec stěžovatele nedostavil, aby se seznámil se spisem (ani po dobu, kdy měl pobývat na území České republiky), byl nekontaktní a své úkony v řízení omezil na podávání stížností. Správní orgán I. stupně dospěl k závěru, že stěžovatel svým postupem zneužíval právo na zastoupení s cílem paralyzovat správní řízení a dosáhnout zániku odpovědnosti za přestupek. Zároveň správní orgán I. stupně poukázal na dobu trvání neúspěšného pokusu o doručování prvnímu zmocněnci stěžovatele s tím, že pokud by se měl pokoušet doručovat stejným způsobem i druhému zmocněnci stěžovatele, došlo by k zániku odpovědnosti za přestupek. Krajský soud uvedené okolnosti zhodnotil a vyslovil závěr, že správní orgány obou stupňů postupovaly správně, neboť plnou moc pro druhého zmocněnce stěžovatele je třeba

pokračování

považovat za obstrukční úkon (činěný s cílem dosáhnout zániku odpovědnosti za přestupek), a že akceptování takové plné moci by bylo v rozporu se základními zásadami správního řízení. Krajský soud nadto zdůraznil, že stěžovatel v žalobě ani neuvedl, jakým způsobem byl zkrácen na svých procesních právech ani neuvedl, jakým způsobem by měli zvolení zmocněnci k ochraně jeho práv přispět. Krajský soud z kvality podání učiněných stěžovatelem v průběhu správního řízení dovodil, že stěžovatel je osobou s právníkem vzděláním, která je „znalá svého řemesla“. Proto vyvstává otázka o účelnosti a důvodech zastoupení jím zvolenými zmocněnci, kteří v podstatě během řízení neučinili žádný úkon, který by stěžovatel nebyl schopen učinit sám na vysoké odborné úrovni.

Na tomto závěru nemůže nic změnit pouze okrajové konstatování žalovaného v jeho rozhodnutí, z něhož vyplývá, že podobný názor na tuto problematiku má také Ministerstvo vnitra, což vyplývá ze zápisu z „konzultačního dne k přestupkové problematice“ ze dne 8. 6. 2010. Stěžovatel v žalobě toto konstatování žalovaného pouze účelově vytrhuje z kontextu. Hodnocením odvolacích námitek se žalovaný zabýval i v další části svého rozhodnutí. Přitom je také třeba vnímat závěry žalovaného v souvislosti s odůvodněním rozhodnutí správního orgánu I. stupně, neboť rozhodnutí žalovaného a rozhodnutí správního orgánu I. stupně tvoří jeden celek. Neakceptování druhého zmocněnce stěžovatele bylo podrobně zdůvodněno právě v rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Stěžovatel nijak nedoložil tvrzené právníké vzdělání jeho zmocněnců. Za účelovou považoval krajský soud námitku stěžovatele, že správní orgán I. stupně doručoval jeho prvnímu zmocněnci na pražskou adresu a nikoliv na adresu, na které přebírá tento zmocněnec poštu, neboť stěžovatel nijak nekonkretizoval, na jaké adrese tento zmocněnec měl poštu přebírat.

Krajský soud neshledal důvodnou námitku stěžovatele ohledně porušení § 36 správního řádu tím, že stěžovateli nebyla dána možnost seznámit se s podklady rozhodnutí a že se nemohl řádně omluvit z nařízeného ústního jednání, neboť byl od 25. 9. 2012 mimo Českou republiku, což řádně oznámil správnímu orgánu, a předvolání nebylo řádně doručeno ani jeho zmocněnci.

Krajský soud ze správního spisu zjistil, že ústní jednání ve věci bylo nejprve nařízeno na den 25. 7. 2012. Na základě požadavku stěžovatele, že vzhledem k letnímu pobytu v zahraničí navrhuje jako termín ústního jednání kterýkoliv den po 1. 10. 2012, správní orgán I. stupně zrušil nařízené ústní jednání a nařídil je nově na den 10. 10. 2012. Zásilka obsahující předvolání k ústnímu jednání na den 10. 10. 2012 byla stěžovateli doručována 21. 9. 2012, přičemž stěžovatel nebyl zastižen a byla mu zanechána výzva k vyzvednutí zásilky ve lhůtě 10 dnů. Stěžovatel zásilku nevyzvedl, proto byla vložena do poštovní schránky dne 2. 10. 2012, doručena mu byla fikcí dne 1. 10. 2012. Správní orgán I. stupně obdržel podání stěžovatele, které bylo podáno k poštovní přepravě dne 8. 10. 2012. V tomto podání bylo uvedeno, že stěžovatel odvolává plnou moc prvního zmocněnce (G. H. F.) a uděluje plnou moc druhému zmocněnci (J. R. F.) a dále, že se stěžovatel od 26. 9. 2012 nachází v zahraničí, což doložil letenkou na den 26. 9. 2012 a navrhl nový termín ústního jednání ode dne 1. 1. 2013. Stěžovatel též doložil účet z hotelu ve Spojených státech amerických na dobu od 26. 9. 2012 do 3. 10. 2012.

Žalovaný vyšel z toho, že stěžovatel doložil svou nepřítomnost pouze do 3. 10. 2012 a lze předpokládat, že pokud nedoložil opak, seznámil se po tomto datu s obsahem

listovní zásilky a s předvoláním a poté podal dne 8. 10. 2012 k poštovní přepravě své podání datované dnem 25. 9. 2012. Z razítka podací pošty vyplývá, že k tomu došlo právě až dne 8. 10. 2012, čemuž odpovídá i doručení podatelně správního orgánu I. stupně dne 9. 10. 2012. Krajský soud se s tímto závěrem žalovaného ztotožnil, neboť stěžovatel nevyvrátil tuto úvahu žalovaného a nedoložil žádný důkaz o tom, že tomu bylo jinak. Lze tedy vycházet z toho, že se s obsahem předvolání k ústnímu jednání seznámil včas. O tom, že stěžovatelovy písemné reakce vyplývá, že o předvolání k jednání věděl, svědčí fakt, že podal omluvu k nařízenému jednání. Stěžovatelovo tvrzení, že datum podání zásilky bylo poštou vyznačeno chybně, krajský soud označil za neprokazatelné. Stěžovatel si měl při podání zásilky uvědomit, že on sám navrhoval, aby jednání proběhlo po 1. 10. 2012 (tedy v době jeho údajné pracovní cesty), a zajistit si podklad ke svému tvrzení (např. si zkontrolovat vyznačené datum podání zásilky na poště z průvodního listu k podání doporučené zásilky). Stěžovatel navíc neprokázal a dokonce ani netvrdil, že se s obsahem zmíněného předvolání k jednání neseznámil. Jestliže stěžovatel neprokázal, že omluvu z jednání podal k poštovní přepravě dříve, nemohl ani vyvrátit (výše citovaný) názor žalovaného, že svou nepřítomnost doložil pouze do 3. 10. 2012.

Navíc podle názoru krajského soudu i samotná omluva z ústního jednání nemohla mít za následek porušení § 36 správního řádu a § 74 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále „zákon o přestupcích“). Soud se ztotožnil s názorem správního orgánu I. stupně, který omluvu stěžovatele z ústního jednání považoval za nedůvodnou. Správní orgán I. stupně uvedl, že vyhověl stěžovateli ohledně data ústního jednání, čímž nadřadil zájem obviněného na osobním projednání věci povinnosti projednat věc ve lhůtách podle § 71 správního řádu. Pokud stěžovatel nadřadil své soukromé záležitosti (pracovní cesta do zahraničí) nad úřední záležitosti, jde čistě o jeho volbu. K tomu krajský soud dodal, že omluvy z důvodů soukromých a třeba i neodkladných záležitostí, stěží mohou mít přednost před záležitostmi úředními a odkázal v tomto smyslu na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 1. 2010, č. j. 2 As 8/2009 – 95. Krajský soud proto konstatoval, že omluva stěžovatele z důvodu pracovní cesty stěží může mít přednost před záležitostmi úředními, navíc stěžovatel měl důvod omluvy doložit (např. listinami) tak, aby správní orgán mohl ověřit jejich pravdivost. Ani pokud by však byla pravdivost důvodů doložena, nebylo by možné omluvu akceptovat, protože důvod omluvy by z vyložených hledisek nemohl obstát. Stěžovatel se tedy bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu nezúčastnil ústního jednání. Tato skutečnost nemůže mít za následek porušení § 36 odst. 3 správního řádu. K argumentaci stěžovatele, že mělo být předvolání doručováno jeho druhému zmocněnci (J. R. F.) krajský soud odkázal na tu část odůvodnění, kde se vypořádal s nepřipuštěním tohoto zastoupení ve správním řízení.

Krajský soud neshledal důvodnou ani žalobní námitku stěžovatele, že se žalovaný nevypořádal s odvolací námitkou týkající se porušení ust. § 12 zákona o přestupcích. Podle názoru krajského soudu stěžovatel přehlíží fakt, že rozhodnutí žalovaného tvoří s rozhodnutím správního orgánu I. stupně jeden celek. Krajský soud poté zrekapituloval příslušné části odůvodnění správního orgánu I. stupně a dospěl ve shodě se žalovaným k závěru, že odůvodnění uložené sankce je dostačující a nezpůsobuje nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Krajský soud rovněž poukázal na účelovost postupu stěžovatele ve správním řízení.

Kasační stížnost

pokračování

Kasační stížností ze dne 1. 10. 2013 napadá stěžovatel rozsudek krajského soudu z důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Stěžovatel považuje za nepřezkoumatelný a věcně nesprávný způsob, kterým se krajský soud vypořádal s jeho žalobními námitkami týkajícími se nezákonného rozhodnutí o jeho námitce podjatosti ve správním řízení a porušení § 14 správního řádu. Stěžovatel namítá, že důvody podjatosti L. St. existovaly, když se následně tento úředník sám prohlásil za podjatého. Stěžovatel odmítá konstrukci, že oprávněná úřední osoba byla podjata až od určitého dne. Podle názoru stěžovatele byl L. St. vůči němu podjatý už od samého počátku řízení, což vyplývá i z telefonických hovorů dne 8. 8. 2012 a 20. 9. 2012, v nichž L. St. stěžovateli avizoval, že nehodlá přihlédnout k žádným důkazům, jím navrženým a považuje ho za vinného v předmětné přestupkové věci. Podle názoru stěžovatele měl L. St. také vztah k policistovi Karlu Kř. Pokud skutečně jeho zmocněnec udržoval s L. St. intimní vztahy, nelze vyloučit z tohoto důvodu ovlivnění celého řízení.

Stěžovatel nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že jeho námitka podjatosti uplatněná vůči Mgr. P. Kr. byla uplatněna opožděně. Soud podle názoru stěžovatele tento závěr přezkoumatelně nezdůvodnil. Stěžovatel namítá, že o tom, že kamerový systém Městské policie Pardubice je důkazem, věděl již v červnu 2012. Teprve v průběhu dalšího řízení (zejména z rozhodnutí ve věci) však vyplynulo, že kamerový záznam má být hlavním důkazem za důkazní nouze vzniklé tím, že zasahující policisté byli potrestáni za porušení zákona během zákroku, jejich výpovědi jsou nevěrohodné a z vývoje řízení je patrné, že úředníci správního orgánu I. stupně usilují o odsouzení stěžovatele za přestupek, který nespáchal.

Stěžovatel dále namítá nedostatečné zjištění skutkového stavu ve správním řízení a nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného. Stěžovatel uvádí, že žalovaný na jeho zcela konkrétní odvolací námitky reagoval pouze konstatováním, že nebyla porušena žádná procesní práva stěžovatele nebo že podle názoru žalovaného zcela stačilo, že správní orgán I. stupně vyslechl jako svědky policisty. Žalovaný blíže nezdůvodnil, proč jsou svědecké výpovědi stěžovatelem navržených svědků nadbytečné za situace, kdy proti stěžovateli neexistuje přímý důkaz, postup policie byl shledán závadným kontrolními orgány (Policejní prezidium) a úřední osoba, která vyřizovala věc v prvním stupni, se prohlásila vůči stěžovateli za podjatou. Krajský soud pak přebírá v odůvodnění svého rozhodnutí tvrzení zasahujícího policisty K. Kř., aniž by přihlédl k námitkám stěžovatele. Přitom např. tvrzení tohoto policisty, že Policejní prezidium neshledalo v jeho postupu nezákonnost, lze snadno vyvrátit odkazem na sdělení ze dne 28. 8. 2012, č. j. PPR-15704-5/ČJ-2012-990210-S, které bylo přílohou spisu. Svědci navržení stěžovatelem mohli potvrdit, že stěžovatel v době údajného přestupku vozidlo neřídil. Stěžovatel se domnívá, že o skutkovém stavu existují pochybnosti, a podrobněji rozvádí, jakým způsobem byli navržení svědci odmítnuti. Stěžovatel zdůraznil, že z kamerových záznamů není patrné ani to, že by stěžovatel řídil, ani to, že by vůbec došlo ke spáchání přestupku. Stěžovatel s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu namítá, že je-li možné vyslechnout ve věci svědka, nemůže dokazování spočívat pouze na úředních záznamech.

Stěžovatel brojí proti závěrům soudu ohledně správnosti nepřipuštění zastoupení ve správním řízení. Stěžovatel namítá, že důvodem, proč jeho první zmocněnec nepřevzal

jedinou zásilku, kterou mu správní orgán I. stupně adresoval, bylo pochybení správního orgánu při doručování. Druhý zmocněnec stěžovatele (J. R. F.) na své adrese zásilky běžně přijímá, správní orgán I. stupně však neučinil ani pokus mu doručit. Krajský soud se podle stěžovatele chybně ztotožnil s názorem, že stěžovatel se pokusil paralyzovat probíhající řízení zneužitím svého právo na volbu zmocněnce. Krajský soud nad rámec zákona vyžadoval po stěžovateli prokázání, jak by jím zvolení zmocněnci mohli přispět k ochraně jeho práv. K důvodu volby zmocněnců stěžovatel uvádí, že se v průběhu řízení nacházel částečně v USA a jeho rodinní příslušníci, mající rovněž právní vzdělání, jezdili do České republiky, proto si je zvolil jako zmocněnce. Právní předpisy nevyžadují, aby si účastník volil zmocněnce tak, aby „to bylo pro správní orgán jednoduché“. Stěžovatel uvádí, že ač je právník a píše podání vysoké právní úrovně, musel přistoupit k psaní podání v řízení „z donucení“, neboť byla krácena jeho práva na zastoupení.

Stěžovatel dále namítá, že se rozhodnutí žalovaného opíralo o „zápis z konzultačního dne k přestupkové problematice“ či blíže nespecifikovaný „názor Ministerstva dopravy“. Stěžovatel klade otázku, proč správní orgán cituje uvedený zápis a názor Ministerstva dopravy, pokud o ně své rozhodnutí neopírá.

Stěžovatel považuje za nepřezkoumatelné rozhodnutí krajského soudu, který se podle názoru stěžovatele nevypořádal s námitkou, že správní orgán I. stupně akceptoval volbu jeho prvního zmocněnce (G. H. F.), doručoval mu a přijímal jeho podání, zatímco volbu druhého zmocněnce (J. R. F.) správní orgán I. stupně bez zdůvodnění odmítl.

Stěžovatel nepovažuje za správné závěry krajského soudu ohledně projednání přestupku v nepřítomnosti. Stěžovatel uvádí, že podání ze dne 25. 9. 2012, v němž odvolal zastupování prvním zmocněncem (G. H. F.) a oznámil zastupování druhým zmocněncem (J. R. F.) bylo poštou nesprávně označeno podacím razítkem až 8. 10. 2012. Stěžovatel toto podání podal k poštovní přepravě již 25. 9. 2012. Soud tedy vyšel z nesprávného skutkového zjištění, že stěžovatel věděl, že se koná ústní jednání 10. 10. 2012, což mělo být prokázáno tím, že dne 8. 10. 2012 měl podat k poštovní přepravě zásilku oznamující změnu zmocněnce. Stěžovatel tvrdí, že předvolání na ústní jednání nikdy nepřevzal on ani jeho zmocněnec. Podání stěžovatele ze dne 25. 9. 2012 je nesprávně soudem interpretováno jako omluva z jednání. Stěžovatel pouze vyrozumíval správní orgán I. stupně o svém odjezdu do zahraničí, což doložil letenkou.

Stěžovatel rovněž namítá nepřezkoumatelnost vypořádání jeho odvolacích námitek ohledně odůvodnění uložené sankce v rozhodnutí žalovaného. Žalovaný se uchýlil pouze k paušálnímu konstatování, že odůvodnění sankce považuje za dostatečné, aniž by se zabýval konkrétními námitkami stěžovatele. Krajský soud podle názoru stěžovatele pouze zopakoval obsah prvoinstančního rozhodnutí a bez zjevné souvislosti se vyjadřuje k obstrukčnímu jednání stěžovatele.

Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil podáním ze dne 31. 10. 2012 tak, že uvedl, že se zcela ztotožňuje s rozsudkem krajského soudu.

Posouzení Nejvyšším správním soudem

pokračování

Nejvyšší správní soud se kasační stížností zabýval nejprve z hlediska splnění formálních náležitostí. Ověřil, že stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti (§ 102 s. ř. s.). V kasační stížnosti, kterou podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), uplatňuje přípustné důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Stěžovatel také má vysokoškolské právnické vzdělání vyžadované ust. § 105 odst. 2 s. ř. s. Kasační stížnost je tedy přípustná.

Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán jejím rozsahem a uplatněnými stížnostními důvody. Přitom neshledal vady uvedené v ust. § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že podle obsahu správního spisu se oprávněná úřední osoba (Mgr. L. St.) prohlásila za podjatou vůči stěžovateli z důvodu, že se cítila dotčena obsahem odvolání stěžovatele ze dne 24. 12. 2012, směřujícím proti rozhodnutí o jeho námitce podjatosti a také obsahem přílohy tohoto podání. Stěžovatel v tomto podání navrhoval provést výslech svého druhého zmocněnce (J. R. F.) s tím, že tento svědek má „podle svého sdělení“ vůči L. St. „osobní vztah“. Jako důkaz stěžovatel přiložil výpis z e-mailové komunikace mezi J. R. F. a G. H. F. o údajném vstupování L. St. na „gay seznamce“, o jeho vztahu s kamarádem J. R. F., případně že „osoba ze „seznamky“ se měla účastnit „gay gang-bang swingers“ v Praze. J. R. F. ovšem zároveň v této zprávě vyjádřil pochybnosti o tom, zda jde opravdu o L. St. („..., protože můj kamarád s ním chatoval ale nevím, zda je to on, pryč je z Pardubice z radnice.“). V uvedeném odvolání stěžovatele proti rozhodnutí o námitce podjatosti nebyly uvedeny žádné další skutečnosti, které by měly svědčit o podjatosti L. St. (Stěžovatel odvoláním ve zbytku brojil proti způsobu rozhodnutí o námitce podjatosti vedoucího odboru P. Kr.)

Stěžovatelovo tvrzení o existenci „osobního vztahu“ či „intimních vztahů“ mezi L. St. a jeho prvním zmocněncem J. R. F. není ničím podloženo, neboť z ničeho (ani z citované e-mailové zprávy) nevyplývá, že by se tito lidé vůbec někdy osobně setkali. S L. St. měl údajně chatovat kamarád J. R. F., ovšem sám J. R. F. s jistotou neuvedl, že osoba ze „seznamky“ je opravdu L. St. Stěžovatelovo tvrzení o údajném ovlivnění správního řízení „osobním vztahem“ jeho prvního zmocněnce a L. St. lze tedy právem považovat za nepodložené a účelové.

Ohledně stěžovatelovy argumentace, že oprávněná úřední osoba nemohla být podjatou od určitého dne, Nejvyšší správní soud konstatuje, že dobu vzniku podjatosti je třeba posuzovat individuálně, podle okolností každého jednotlivého případu. Z dikce ust. § 14 správního řádu vyplývá, že „[k]aždá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu (dále jen „úřední osoba“), o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit“. V projednávané věci sám L. St. ve svém oznámení o podjatosti uvedl, že okolnosti způsobující jeho podjatost nastaly 7. 1. 2012 (tj. dnem, kdy se seznámil s obsahem předmětného podání stěžovatele). Obviněného z přestupku vůbec neznal. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je v takovém případě možné a pravděpodobné, že negativní vztah L. St. ke stěžovateli logicky mohl být vyvolán právě seznámením se s obsahem stěžovatelova odvolání (a jeho přílohy), které mohl L. St. považovat za účelově hrubě urážlivé. Z téhož důvodu lze připustit, že do uvedené doby

nebyl dán žádný objektivní důvod nezaujatost uvedené osoby zpochybňovat. To vše podtrhuje závěr o zjevné účelovosti, neprokazatelnosti a nepoužitelnosti spekulativní stěžovatelovy argumentace. Jinými slovy, v projednávané věci je zcela namístě připustit, že L. St. se mohl cítit dotčen a tudíž objektivně vzato podjatý ve smyslu zákona skutečně až od okamžiku, kdy se seznámil se shora uvedeným odvoláním stěžovatele, respektive stejně tak lze připustit, že do tohoto okamžiku důvod pochybovat o jeho nepodjatosti neexistoval.

O údajném telefonickém hovoru mezi L. St. a stěžovatelem dne 8. 8. 2012 a 20. 9. 2012 neexistuje žádný záznam a stěžovatel ani nijak existenci těchto hovorů či jejich obsah nedoložil. Stejně tak není ničím podložena domněnka stěžovatele o existenci vztahu L. St. k policistovi (svědkovi) K. Kř. V kontextu ostatních skutkových tvrzení toto představuje další příklad stěžovatelovy obstrukce, jejímž smyslem mohlo být toliko hromadění procesních překážek postupu přestupkového řízení.

Stěžovatel namítal, že považuje za nepřezkoumatelný způsob, kterým se krajský soud vypořádal s jeho žalobními námitkami týkajícími se nezákonného rozhodnutí o námitce podjatosti ve správním řízení. Stěžovatel však neuvedl, z jakých důvodů považuje rozhodnutí krajského soudu v této části za nepřezkoumatelné. Takto obecně uplatněnou námitku nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu považuje Nejvyšší správní soud, ve shodě s vlastní judikaturou, za nedůvodnou (srov. obdobně rozsudek tohoto soudu ze dne 13. 4. 2004, č. j. 3 Azs 18/2004 – 37). Ostatně podrobná argumentace stěžovatele usvědčuje z toho, že zdůvodnění krajského soudu porozuměl docela dobře. S věcnou správností stěžovatelovy argumentace to, přirozeně, nemá nic společného.

Z obdobných důvodů Nejvyšší správní soud nepovažuje za nepřezkoumatelné ani odůvodnění krajského soudu týkající se správnosti postupu správních orgánů v případě namítané podjatosti Mgr. P. Kr.

Nejvyšší správní soud navíc považuje závěr krajského soudu o opožděnosti stěžovatelovy námitky podjatosti za správný. Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že o povaze kamerového systému jako hlavního důkazu proti němu ve správním řízení se dozvěděl později než červnu 2012. Tehdy věděl jen to, že kamerový záznam bude jedním z důkazů proti němu ve správním řízení.

Nejvyšší správní soud vychází z toho, že stěžovatel uplatnil námitku podjatosti Mgr. P. Kr. v podání ze dne 26. 11. 2012. V tomto podání (které bylo současně odvoláním proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně) stěžovatel zdůvodnil námitku podjatosti Mgr. Kr. tak, že jeho námitky směřovaly mj. proti legalitě provozu kamerového systému Městské policie Pardubice, jehož faktickým vlastníkem je město Pardubice, a proto se tyto námitky dotýkají majetkové sféry zaměstnavatele Mgr. Kr. Stěžovatel tedy svou námitku podjatosti Mgr. Kr. původně ani nezaložil na významu důkazu záznamem z kamerového systému pro správní řízení přesto, že již v době podání této námitky podjatosti byl prokazatelně seznámen s prvoinstančním správním rozhodnutím, z něhož bylo zcela zjevné, jaký význam byl tomuto důkazu přikládán. Argumentaci stěžovatele významem záznamu z kamerového systému pro správní řízení lze tedy opět označit za účelovou, tentokrát zaměňující důvody, z jakých stěžovatel námitku podjatosti původně ve správním

pokračování

řízení podával. V každém případě měl možnost námitku podjatosti stejně jako později odůvodnit již ve správním řízení.

Obecně k problematice posuzování objektivního způsobu vedení řízení před správními orgány považuje Nejvyšší správní soud za potřebné zdůraznit, že nelze jen tak účelově obvinít úředníka z podjatosti hromaděním difamujících spekulací a kombinací a očekávat, že bez přesvědčivých důkazů, případně s účelově vytvářenými „důkazy“ nebo dokonce bez důkazů, bude takové obvinění „z opatrnosti“ akceptováno. Takové snahy, směřující k paralyzování výkonu státní správy, nemají nic společného s ochranou jakýchkoli oprávněných zájmů a v principu škodí také ochraně veřejných subjektivních práv účastníků řízení před správními soudy.

Dále je třeba konstatovat, že ve správním řízení nedošlo ke stavu „důkazní nouze“, jak uvádí stěžovatel, neboť z rozhodnutí správního orgánu I. stupně vyplývá, že správní orgán I. stupně vycházel kromě záznamu z kamerového systému i z výpovědí zasahujících policistů (str. 14 rozhodnutí správního orgánu I. stupně). Zároveň je třeba připomenout, že stěžovatel nijak nespecifikoval, jak konkrétně policisté měli při zákroku porušit zákon a jak to mohlo ovlivnit důkazní hodnotu jejich výpovědí ve správním řízení. Dále popsaná skutková zjištění tvoří logickou součást řetězce skutkových zjištění, naznačujících účelovost stěžovatelova tvrzení.

Nejvyšší správní soud neshledal stěžovatelem namítanou nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného v části týkající se vypořádání stěžovatelových odvolacích námitek směřujících proti zjištění skutkového stavu správním orgánem I. stupně. Zdejší soud konstatuje, že žalovaný reagoval na odvolací námitky stěžovatele zdůvodněním, že za situace, kdy již z podkladů založených ve správním spisu před vydáním rozhodnutí v příkazním řízení vyplývá, že stěžovatel byl ve vozidle sám, by bylo zcela nadbytečné předvolávání svědků navržených obviněným, neboť není jasné, jak by mohly k objasnění věci přispět osoby, které v době spáchání přestupku na místě nebyly. Žalovaný dále dovodil, že stačilo, pokud správní orgán I. stupně vyslechl jako svědky policisty zasahující na místě spáchání přestupku, v kontextu s důkazem záznamem kamerového systému se s jejich výpověďmi se spokojil a ostatní svědky navržené obviněným nepředvolával, neboť by to nijak nepřispělo (nemohlo přispět) k objasnění skutkového stavu.

Citované zdůvodnění považuje Nejvyšší správní soud za přezkoumatelné, neboť je z něj seznatelná úvaha žalovaného a toto zdůvodnění zároveň dostatečně reaguje na všechny odvolací námitky stěžovatele v dané oblasti.

Nejvyšší správní soud v této části argumentace uzavírá, že skutkový byl stav ve správním řízení dostatečně zjištěn. Provedené důkazy jednotlivě i ve vzájemné souvislosti popisují skutkový stav a nevyvolávají pochybnost o tom, že stěžovatel vozidlo řídil. Svědek L. S. uvedl, že k záměně řidiče nemohlo dojít, neboť po celou dobu od okamžiku vjetí vozidla stěžovatele do křižovatky a okamžiku, kdy stěžovatel vozidlo odstavil, měl vozidlo na očích. To potvrdil ve své výpovědi i svědek P. Z protokolů o svědeckých výpovědích K. Kř. a L. S. též vyplývá, že stěžovatel byl ve vozidle sám. Nic tedy nenasvědčuje tomu, že by skutkový stav byl zjištěn vadně, že by stěžovatel v době relevantního jednání vozidlo neřídil (jak uvádí v kasační stížnosti).

Stěžovatel argumentuje tím, že postup policistů byl shledán závadným policejním prezidiem, nijak ovšem nekonkretizuje, v jakém ohledu měli policisté při zásahu na místě přestupku pochybit. Je třeba připomenout, že ve správním řízení byl (také) prostřednictvím výpovědí policistů zjišťován skutkový stav pro konkrétní účel, jako podklad pro závěr, zda se stěžovatel dopustil přestupku, z něhož byl obviněn. Policisté tedy vypovídali jako svědkové o tom, co vnímali svými smysly na místě spáchání přestupku. Ani jejich případné formální pochybení při zásahu by tak nesnižovalo hodnotu jejich výpovědí jako důkazu v přestupkovém řízení, neboť se nijak netýká podstaty jejich skutkového vnímání. Ze správního spisu ostatně nevyplývá nic jiného než to, že Policejní prezidium konstatovalo u jednoho ze zasahujících policistů závadu ve výstroji, nikoli věcné pochybení. Stěžovatel teprve v kasační stížnosti uvedl, že tvrzení policisty Kř., že Policejní prezidium neshledalo v jeho postupu nezákonnost, lze vyvrátit odkazem na sdělení ze dne 28. 8. 2012, č. j. PPR-15704-5/ČJ-2012-990210-S, které je přílohou spisu. Takové sdělení však ve správních spisech ani přílohách založeno nebylo. Uvedené tvrzení nepůsobí, jistě v kontextu řady dalších účelových a vnitřně rozporných tvrzení stěžovatele, nijak přesvědčivě. Nejvyšší správní soud navíc upozorňuje, že vzhledem ke smyslu § 109 odst. 5 s. ř. s. by nemohl v řízení o kasační stížnosti k tomuto sdělení přihlídnout, neboť se jedná o skutečnost uplatněnou až po vydání rozhodnutí krajského soudu napadeného kasační stížností.

Stěžovatel namítl, že v přestupkovém řízení nebyly vyslechnuty jím navržené svědci. K tomu Nejvyšší správní soud považuje za nezbytné zdůraznit, že právu obviněného z přestupku požadovat výslech svědků v jeho prospěch (případně i jiného důkazu) nekorresponduje povinnost správního orgánu takovému návrhu obviněného za všech okolností vyhovět a navržený důkaz provést. Správní orgán důkaz provede tehdy, pokud by mohl přispět k objasnění věci. Shledá-li však, že navržený důkaz není způsobilý objasnit účastníkem rozporované okolnosti projednávaného případu, důkaz neprovede. To jistě musí řádně zdůvodnit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 11. 2009, č. j. 2 As 17/2009 - 60, ze dne 9. 9. 2011, č. j. 2 As 43/2011 - 114 nebo ze dne 16. 11. 2011, č. j. 5 As 80/2010 - 97.)

V projednávané věci správní orgán I. stupně (na str. 17 svého rozhodnutí) zdůvodnil závěr, že stěžovatel byl ve vozidle sám a byl nepochybně jako řidič ztotožněn. Proto by navržení svědci snad mohli (pokud ovšem vůbec byli na místě přítomni a mohli něco vědět o samotné kauze a jejích aktérech) svědčit toliko o způsobu řízení provozu na křižovatce policistou Kř., případně o dopravní situaci v místě, což je však doloženo obrazovým záznamem věrohodněji. Lze si představit, že by nějaký svědek mohl případně uvést skutečnosti o následném projednávání přestupku policistou Kř., což však není předmětem přestupkového řízení. Správní orgán I. stupně také přiměřeně zdůraznil, že pokud by měl pochybnosti o průběhu skutkového děje, vyzval by stěžovatele k odstranění vad podání (přesná identifikace svědků) a trval by na jejich účasti při případném dalším ústním jednání. Za daných skutkových okolností by však tato opatření byla nadbytečná, neboť provedení navrhovaných svědeckých výpovědí není vůbec způsobilé zvrátit závěr správního orgánu I. stupně o vině stěžovatele, prokázané řetězcem logicky navazujících důkazů, nevzbuzujících pochybnost o průběhu skutkového děje. Nejvyšší správní soud má tedy za to, že správní orgán I. stupně též dostatečně zdůvodnil, proč neprovedl výslechy svědků navržených stěžovatelem.

Důkazní návrhy stěžovatele celkově nevzbuzují valnou důvěru i z toho hlediska,

pokračování

jak stěžovatel vykládá skutečnost podle potřeby. Například tvrdil (v kasační stížnosti), že „přestupkový orgán zrušil náhle nařízené jednání na 25. 7. 2012, kde měli svědčit svědci v jeho prospěch“, avšak ve skutečnosti toto jednání sám navrhl odložit „na kterýkoliv den po 1. 10. 2012“ vzhledem k jeho letnímu pobytu v zahraničí a správní orgán mu právě z tohoto důvodu vyhověl.

Za této situace považuje Nejvyšší správní soud stěžovatelovy námitky, směřující proti způsobu, jakým byli navržení svědci odmítnuti, za nedůvodné, respektive postup správních orgánů a úvahu krajského soudu v tomto smyslu za plně oprávněné. Rozhodující ve volbě důkazů je právě naplnění požadavku dle ustanovení § 3 správního řádu zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu nebytném z hlediska postavení a úkolů správního orgánu. Tomuto imperativu odpovídají nejlépe důkazní zjištění rezultující z provedených důkazů, zatímco důkazy navržené stěžovatelem zčásti vůbec nemohou mít ambici postihnout relevantní části skutkového děje a zčásti nemohou zvrátit zjištění z objektivních zdrojů (například záznam kamerového systému). K lepšímu zjištění skutkového stavu tedy stěžovatelem navržené důkazy nemohou přispět.

Námitku, že je-li možné vyslechnout ve věci svědka, nemůže dokazování spočívat pouze na úředních záznamech, vztahuje stěžovatel v kasační stížnosti k záznamu z kamerového systému. Ten však vůbec nelze považovat za „úřední záznam“ ve smyslu judikatury Nejvyššího správního soudu týkající se přestupkových věcí. Záznam z kamerového systému představuje způsobitý samostatný důkazní prostředek, zatímco judikatura Nejvyššího správního soudu se týká úředních záznamů o spáchání přestupku ve smyslu § 58 odst. 2 zákona o přestupcích. Lze odkázat např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008 – 115, publikovaný pod č. 1856/2009 Sb. NSS, ze kterého se podává: *„Úřední záznam o tom, že byl spáchán přestupek a kdo je z jeho spáchání podezřelý, poskytuje správnímu orgánu pouze předběžnou informaci o věci; nelze jej však považovat za důkazní prostředek (§ 51 odst. 1 správního řádu z roku 2004). K dokazování průběhu událostí popsanych v úředním záznamu slouží mj. svědecký výslech osoby, která úřední záznam pořídila, nikoli tento záznam sám.“* Tato stěžovatelova námitka je tedy nepřipadná, neboť stěžovatel zaměňuje pojem „úřední záznam“ ve smyslu zákona o přestupcích a judikatury zdejšího soudu za obrazový záznam z kamerového systému, který byl použit jako důkaz (a to navíc nikoliv jako jediný důkaz) v projednávané věci.

Při posouzení stěžovatelových námitok brojících proti nepřipuštění zastoupení ve správním řízení jeho druhým zmocněncem (J. R. F.) respektoval Nejvyšší správní soud vlastní judikaturu, viz rozsudek ze dne 4. 5. 2011, č. j. 1 As 27/2011 – 81, publikovaný pod č. 2452/2012 Sb. NSS. V citovaném rozsudku zdejší soud uvedl: *„Správní orgány tedy zásadně musí respektovat právo účastníka řízení na zastoupení. Jedině tehdy, pokud bude spolehlivě doloženo, že v daném konkrétním případě došlo ke zneužití práva na zastoupení, nemusí být takovému zastoupení přiznány účinky. Nutno zdůraznit, že takový postup je ryze výjimečný (ultima ratio); musí mu předcházet aktivita správního orgánu směřující ke zjištění, že právo na zastoupení bylo v individuálním případě skutečně zneužito, že účastník řízení de facto nemá v úmyslu být zastoupen a že zvolením svého zástupce sleduje jiné cíle (oddálit konec řízení, dosáhnout uplynutí prekluzivní lhůty apod.).“* Nejvyšší správní soud k tomuto závěru i v nyní posuzované věci dospěl na základě aplikace konceptu zneužití práva (v tomto případě procesního práva za zastoupení ve správním řízení) a v neposlední řadě zdůraznil, jednak že není možné kasuisticky definovat, kdy bude volba zmocněnce ze zahraničí

zneužitím práva a kdy nikoliv (neboť toto posouzení musí vycházet vždy z pečlivého zvážení okolností konkrétního případu) a také že správní orgán musí vždy zdůvodnit, proč považuje volbu zmocněnce ze zahraničí za zneužití procesního práva účastníka správního řízení.

V projednávané věci správní orgán nejprve akceptoval plnou moc udělenou stěžovatelem prvnímu zmocněnci G. H. F. a tomuto zmocněnci doručoval dvě zásilky na stěžovatelem uvedenou novozélandskou adresu. Adresa uvedená na těchto zásilkách se přitom shodovala (jak zdejší soud ze správního spisu ověřil) s adresou uvedenou stěžovatelem na plné moci udělené tomuto zástupci. Obě zásilky byly vráceny z důvodu nedostatečné adresy („insufficient address“). Není tedy jasné (a stěžovatel to ani nijak blíže nekonkretizoval v kasační stížnosti), z čeho by bylo možné usuzovat, že tyto zásilky měly být vráceny zpět v důsledku pochybení správního orgánu.

Následně stěžovatel odvolal plnou moc udělenou prvnímu zmocněnci a doložil plnou moc pro druhého zmocněnce (J. R. F.). Správní orgán I. stupně s využitím aplikace „Google maps“ zjistil, že novozélandská adresa uvedená stěžovatelem u jeho druhého zmocněnce je adresou administrativní budovy (mrakodrapu) v Aucklandu, kde sídlí mnoho firem, stejně jako adresa prvního zmocněnce stěžovatele. Přitom adresa druhého zmocněnce stěžovatele byla vytvořena stejným způsobem, proto bylo pravděpodobné, že opět bude nedostatečná pro doručení zásilky. Stěžovatel přitom volbu svého druhého zmocněnce odůvodnil v tomto kontextu naprosto nelogicky procesní ekonomii a zabráněním průtahům v řízení. Podle názoru Nejvyššího správního soudu tedy správní orgán I. stupně dostatečně zdůvodnil, proč považoval volbu stěžovatelova druhého zmocněnce za zneužití práva a Nejvyšší správní soud považuje tento závěr správního orgánu I. stupně, jakož i navazující úvahu krajského soudu, za správný. Kromě již uvedených pochybností nelze přehlédnout, že volba zastoupení zmocněncem pobývajícím na druhém konci světa je v přímém rozporu se stěžovatelem uváděným smyslem této jeho volby.

Stěžovatel dále namítá, že jeho druhý zmocněnec běžně zásilky na své adrese přijímá a správní orgán I. stupně neučinil ani pokus mu doručit. Nejvyšší správní soud k tomu poznamenává, že k tomu správní orgán neměl žádný důvod, jestliže považoval stěžovatelovu volbu zmocněnce za pouhé zneužití jeho práva. Kromě toho správní orgán I. stupně správně zohlednil i to, že jakýkoli pokus o doručování v daných podmínkách (stejně jako v případě prvního zástupce stěžovatele) v nejlepším případě zabere dlouhou dobu, což je stěžovatelem zamýšlený účel. Takové zastoupení by nevedlo (respektive podle představ stěžovatele ani nemělo vést) k naplnění smyslu zastoupení.

Se stěžovatelem lze souhlasit v tom, že není podstatné, jak by mohla volba zmocněnce přispět k ochraně jeho práv (s ohledem na odbornou úroveň stěžovatelových podání). Nejvyšší správní soud již v citovaném rozsudku zdejšího soudu ze dne 4. 5. 2011, č. j. 1 As 27/2011 – 81, publikovaném pod č. 2452/2012 Sb. NSS, zdůraznil, že „...*Takto zvolený zmocněnec nemusí být osobou práva znalou, neboť správní řád nevychází z povinného zastoupení (např. advokátem). Smyslem zastoupení by pak mělo být, že zmocněnec bude namísto zastoupeného činit v průběhu řízení určité úkony, čímž zastoupenému usnadní a zefektivní postup v řízení, např. poskytnutím právní či jiné pomoci, vyřizováním komunikace se správním orgánem apod.*“ V nyní projednávané věci není ovšem zřejmé právě

pokračování

to, jak by mohli stěžovatelem zvolení zmocněnci přispět k zefektivnění postupu v řízení. Podle samotného stěžovatele tito zmocněnci pouze jezdili do České republiky, doručováno jim však mělo být na jejich novozélandské adresy. Volba stěžovatelova druhého zmocněnce tedy též podle názoru Nejvyššího správního soudu budí oprávněné pochybnosti o tom, že by objektivně mohla jakkoli přispět k zefektivnění postupu ve správním řízení a její smysl lze spíš spatřovat v obstrukčních snahách stěžovatele. Závěr o zneužití práva na zastoupení stěžovatele a jeho nepřipuštěné zastoupení druhým zmocněncem ve správním řízení bylo takto přesvědčivě zdůvodněno.

Namítá-li tedy stěžovatel, že se krajský soud nevypořádal s jeho námitkou, proč nebylo akceptováno zastoupení druhým zmocněncem ve správním řízení, když s prvním zmocněncem stěžovatele správní orgán I. stupně komunikoval, je třeba konstatovat, že nedůvodnost této námitky má právě takový základ. Nepoužitelnost prvního zastoupení jen zdůrazňuje pravděpodobnost zneužití práva v případě volby druhého zastoupení. Krajský soud logicky a přiléhavě zdůvodnil, proč udělení plné moci druhému zmocněnci stěžovatele (J. R. F.) považuje za obstrukční jednání (srov. str. 15 odůvodnění rozhodnutí krajského soudu).

Uvedení citace zápisu z konzultačního dne k přestupkové problematice v rozhodnutí žalovaného nepovažuje Nejvyšší správní soud vůbec za jakékoli pochybení žalovaného. Jedná se totiž o abstraktní odkaz na výstup určité formy vzdělávání, ve státní správě běžného a v principu i žádoucího. Není vůbec jasné, čím by mohlo snižovat hodnotu úvahy správního orgánu, zásadně opřené o konkrétní skutečnosti, důkazy a judikaturu Nejvyššího správního soudu.

Stěžovatel zpochybňuje závěry krajského soudu, že se (včas) seznámil s předvoláním k ústnímu jednání na den 10. 10. 2012. Stěžovatel ovšem nenabídl žádné přesvědčivé vysvětlení nesprávnosti úvahy krajského soudu, a shodné úvahy žalovaného, svědčící o opaku. Čistě spekulativně tvrdil (aniž by toto tvrzení jakkoliv doložil), že jeho podání datované dnem 25. 9. 2012 bylo téhož dne podáno k poštovní přepravě, zatímco podací razítko s datem 8. 10. 2012 bylo na zásilku vyznačeno pochybením pošty. V konkurenci úředního záznamu (o podání zásilky) bylo povinností stěžovatele doložit, kde se nacházel v den jednání. Stěžovatelovu verzi opírající se o pochybení pošty považuje i tento soud za nepravděpodobnou a účelovou, a to i s přihlédnutím k tomu, že s datem podání 8. 10. 2012 koresponduje i datum doručení této zásilky správnímu orgánu I. stupně dne 9. 10. 2012. Ostatně ani další důkazy, předložené samotným stěžovatelem (letenka na 25. 9. 2012, pobyt v hotelu do 3. 10. 2012) uvedený závěr rozhodně nezpochybňují.

Posouzením textu stěžovatelova podání ze dne 25. 9. 2012 nelze jednoznačně dospět k závěru, že se jedná o omluvu z jednání a úvaha krajského soudu v tomto směru neobstojí. Ve skutečnosti to ovšem není tak významné, jak se zřejmě domnívají stěžovatel, krajský soud i žalovaný. Významnější je závěr, že v kontextu zjištěných skutečností se jedná o důkaz, že stěžovatel o jednání dne 10. 10. 2012 předem nepochybně věděl. Z hlediska případné omluvy neúčasti u jednání je ostatně třeba připomenout, že pokud by stěžovatel skutečně neměl možnost seznámit se s doručovaným předvoláním k ústnímu jednání a v důsledku toho by se nemohl nařízeného jednání zúčastnit, mohl se omluvit z již proběhnuvšího jednání i dodatečně (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2009, č. j. 7 As 77/2012 – 44). Ani to však neučinil, takže je namístě závěr, že nic

takového ani nemohl dokázat.

K poslední stížnostní námitce stěžovatele Nejvyšší správní soud uvádí, že krajský soud se zdůvodněním uložené sankce správním orgánem I. stupně zabýval (str. 19) a dospěl ke správnému závěru, že toto zdůvodnění je dostatečné. Správní orgán I. stupně vycházel z toho, že v důsledku jednání stěžovatele hrozila srážka s protijedoucím nákladním automobilem a následné paralyzování dopravy v centru Pardubic. Zohlednil nedbalostní formu zavinění a fakt, že stěžovatel nemá evidovány žádné další přestupky, přihlédl také k tomu, že stěžovatel hledal cestu v cizím městě. Správní orgán akcentoval vázanost výše pokuty uložené stěžovateli v příkazním řízení. Výše pokuty 3.000 Kč nemohla být překročena (srov. ust. § 87 odst. 4 zákona o přestupcích, zákaz reformace *in peius*), což bylo dodrženo. Krajský soud vypořádal odvolací námitky stěžovatele v této části stručně, nicméně srozumitelně. Námitky stěžovatele tedy neobstojí ani v této části.

Lze tedy uzavřít, že kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. a), b) ani d) nebyl v projednávané věci dán. Celkově proto Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost jako nedůvodnou a jako takovou ji dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Žalovanému náklady nad rozsah vyplývající z jeho úřední činnosti nevnikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. června 2014

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu